

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Ірина МАРКІНА
21 серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методи і моделі обґрунтування управлінських рішень

освітньо-наукова програма **Менеджмент**

спеціальність **073 Менеджмент**

галузь знань **07 Управління та адміністрування**

ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

**інститут Навчально-науковий інститут економіки, управління,
права та інформаційних технологій**

Полтава
2020 – 2021 н. р.

Робоча програма «Методи і моделі обґрунтування управлінських рішень» для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою Менеджмент спеціальності 073 Менеджмент

Мова викладання державна.

Розробник: Федірець Олег, к. е. н., доцент кафедри менеджменту.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту протокол від 21 серпня 2020 року № 1.

Робоча програма схвалена науково-методичною радою спеціальності Менеджмент протокол від 28 серпня 2020 р. № 1

Голова науково-методичної ради спеціальності 073 Менеджмент

Тетяна САЗОНОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів	4
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова
Рік навчання (курс)	2
Семестр	4
Лекції (годин)	16
Практичні (семінарські) (годин)	24
Самостійна робота (годин)	80
Вид підсумкового контролю	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Дисципліни, що передують вивченню навчальної дисципліни: «Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальна власність», «Стратегія стійкого розвитку в глобальному середовищі», «Філософія науки», «Стратегії менеджменту».

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування необхідного професіоналізму діяльності в сфері управління, оволодіння методами і технологією прийняття управлінських рішень, в обсязі класифікаційних вимог до фахівця, а також придбання учнями первинного досвіду і освоєння прийомів постановки і рішення проблем в управлінській діяльності, оформлення теоретико-технологічних і психологічних уявлень про процедуру проблематизації і депроблематизації в управлінні.

Основні завдання навчальної дисципліни:

процес розробки та обґрунтування управлінського рішення, що складає з окремих етапів, кожний з яких припускає виконання менеджером певних видів робіт з урахуванням численних факторів, що впливають на ефективність ухваленого рішення;

моделюванню управлінських рішень, що допомагає подолати безліч проблем, пов'язаних із прийняттям рішень у складних ситуаціях;

розгляд різних методів розробки рішень, адекватних управлінським проблемам;

сформувати практичні навички роботи здобувачів вмінням користуватись існуючими економічними інструментами, методами і моделями для моделювання, обґрунтування й прийняття управлінських рішень, здатністю знаходити організаційно-управлінські рішення в нестандартних ситуаціях, готовністю нести за них відповідальність.

Компетентності

загальні:

ЗК 1. Оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду;

ЗК 2. Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань;

фахові:

ФК 1. Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту;

ФК 2. Здатність обґрунтовано обирати та використовувати методи та інструменти наукових досліджень у сфері менеджменту;

ФК 7. Уміння розробляти моделі і стратегії управлінської діяльності та приймати управлінські рішення на основі досліджень

Програмні результати навчання:

ПРН 7. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту.

ПРН 12. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту, описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх досліджень.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень. Інформаційна сутність процесу управління підприємством. Сутність та параметри інформації при прийнятті рішень. Формування проектів рішень в системі управління підприємством. Методологія прийняття управлінських рішень. Сутність, вимоги, принципи та етапи прийняття управлінських рішень. Умови виникнення та функції управлінського рішення. Аспекти управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Види рішень та підходи до прийняття рішень. Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень. Критерії, що впливають на стиль рішення. Системний та ситуаційний підходи до управлінських рішень. Моделі процесу прийняття управлінських рішень.

Тема 2. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень. Зміст функцій управління та їх зв'язок з процедурами прийняття управлінських рішень. Основні закони організації, їх зміст та урахування у ході розробки, прийняття та реалізації тактичних і стратегічних рішень. Основні етапи (операції) процесів підготовки та прийняття управлінських рішень, їх зміст. Форми розробки та реалізації управлінських рішень і вимоги до їх оформлення.

Тема 3. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень. Етапи та стадії процесу підготовки рішень. Склад об'єктів організації аналітичних процедур та аналітичної діяльності на підприємстві. Організація носіїв аналітичної інформації. Технологічні етапи організації аналітичного процесу в інформаційній підсистемі управління підприємством та їх зміст. Вибір варіантів і процес підготовки проектів управлінських рішень. Сутність і види контролю за виконанням рішення. Етапи політики ризик-менеджменту. Критерії,

які застосовують під час прийняття рішень з використанням та без використання числових значень ймовірностей результатів. Аналітичне забезпечення, необхідне під час прийняття рішень в умовах визначеності, невизначеності та ризику.

Тема 4. Моделі розв'язання проблем безбиткової діяльності. Теоретичні основи безбитковості виробництва. Функція Кобба-Дугласа та її зміст. Бухгалтерська модель безбитковості, сутність та особливості. Використання моделей безбитковості під час обґрунтування управлінських рішень. Сутність математичного підходу до аналізу безбитковості виробництва. Розрахунок «порога рентабельності», сили впливу операційного важеля, запасу фінансової міцності.

Тема 5. Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди. Використання інвестицій для оновлення та розширення виробництва. Зміст класифікації інвестицій в господарському комплексі України. Операції нарощування та дисконтування в інвестиційному аналізі та особливості їх розрахунків. Моделі аналізу ефективності інвестицій в основні фонди. Сутність показників ефективності інвестицій в основні фонди та порядок їх розрахунку.

Тема 6. Методи ситуаційного аналізу в обґрунтуванні управлінських рішень. Сутність ситуаційного та оперативного аналізу і терміни їх проведення. Використання ситуаційного аналізу для обґрунтування управлінських рішень. Сутність ситуаційного моделювання та методу сценаріїв. Використання ситуаційного моделювання та методу сценаріїв для прогнозування можливих подій і прийняття відповідних управлінських рішень. Методи аналітичного моделювання зв'язків між результативними показниками та факторами їх формування.

Тема 7. Моделі і методи обґрунтування рішень у прогнозуванні розвитку підприємства. Сутність прогнозування в системах управління та розробки управлінських рішень. Прогнозування рівня виконання плану, виникнення небажаних результатів на підставі попереднього (прогнозного) аналізу. Методичні підходи до прогнозного аналізу. Принципи і методи аналізу та прогнозування (екстраполяція, параметричний, факторний, експертний, нормативний, експериментальний, індексний, евристичний та інші) та їх зміст.

Тема 8. Евристичні та експертні методи обґрунтування управлінського рішення.

Організація розробки рішень. Евристичні методи розробки та прийняття рішень. Організація та ефективність використання експертних оцінок. Використання економіко-математичних методів у розробці управлінських рішень. Методи індивідуальних експертних оцінок. Методи колективних експертних оцінок. Формування вербально-числової шкали. Підготовка до проведення експертного опитування

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень.	14	2	2	10
Тема 2. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень.	14	2	2	10
Тема 3. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень.	16	2	4	10
Тема 4. Моделі розв'язання проблем безбиткової діяльності.	14	2	2	10
Тема 5. Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди.	14	2	2	10
Тема 6. Методи ситуаційного аналізу в обґрунтуванні управлінських рішень.	16	2	4	10
Тема 7. Моделі і методи обґрунтування рішень у прогнозуванні розвитку підприємства.	16	2	4	10
Тема 8. Евристичні та експертні методи обґрунтування управлінського рішення.	16	2	4	10
Усього годин	120	16	24	80

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень.	2
2	Тема 2. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень.	2
3	Тема 3. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень.	4
4	Тема 4. Моделі розв'язання проблем безбиткової діяльності.	2
5	Тема 5. Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди.	2
6	Тема 6. Методи ситуаційного аналізу в обґрунтуванні управлінських рішень.	4
7	Тема 7. Моделі і методи обґрунтування рішень у прогнозуванні розвитку підприємства.	4
8	Тема 8. Евристичні та експертні методи обґрунтування управлінського рішення.	4
	Разом	24

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень.	10
2	Тема 2. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень.	10
3	Тема 3. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень.	10
4	Тема 4. Моделі розв'язання проблем беззбиткової діяльності.	10
5	Тема 5. Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди.	10
6	Тема 6. Методи ситуаційного аналізу в обґрунтуванні управлінських рішень.	10
7	Тема 7. Моделі і методи обґрунтування рішень у прогнозуванні розвитку підприємства.	10
8	Тема 8. Евристичні та експертні методи обґрунтування управлінського рішення.	10
	Разом	80

9. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 7. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту	- за джерелом знань: словесні методи: лекція; наочні методи демонстрування; практичні методи: практичні роботи, ситуаційні вправи; - за логікою: дедуктивний, синтетичний, узагальнення; - за мисленням: евристичний; - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: метод формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; метод стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження; - інноваційні: інтерактивний метод: тренінгові заняття, мозковий штурм.	письмове та усне виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; виконання тестових завдань
ПРН 12. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту, описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх досліджень.	- за джерелом знань: словесні методи: лекція; наочні методи демонстрування; практичні методи: практичні роботи, ситуаційні вправи; - за логікою: дедуктивний, синтетичний, узагальнення; - за мисленням: евристичний; - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: метод формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу; метод стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження; - інноваційні: інтерактивний метод: тренінгові заняття, мозковий штурм.	письмове та усне виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи; виконання тестових завдань

Також в процесі навчання застосовуються:

Активні методи навчання – використання технічних засобів навчання, мозкова атака, рішення кросвордів, конкурси, диспути, круглі столи, бінарні заняття, ділові та рольові ігри, тренінги, використання проблемних ситуацій, заняття на виробництві, групові дослідження, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів та інші.

Інтерактивні технології навчання – використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки та електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво здобувачів (кооперація) та інші.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 7. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту	50	50	30
ПРН 12. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту, описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх досліджень.	50	50	30

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

Форми оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання					
	письмове та усне виконання вправ на практичних заняттях		виконання завдань самостійної роботи		виконання тестових завдань	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН 7. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту	12	20	13	22	5	8
ПРН 12. Ідентифікувати та класифікувати нові задачі в сфері менеджменту, описувати, аналізувати та оцінювати відповідні об'єкти, явища та процеси, обирати оптимальні методи їх досліджень.	12	20	13	22	5	8

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- розв'язування тестів (8 тестових завдань з кожної теми):

2 бали – ЗВО продемонстрував на високому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; вміння визначати можливості та планувати особистісний та професійний розвиток, при цьому не допустив жодної помилки;

1,5 бали – ЗВО продемонстрував на середньому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; вміння визначати можливості та планувати особистісний та професійний розвиток, при цьому допустив 2 помилки;

1 бал – ЗВО продемонстрував на низькому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; вміння визначати можливості та планувати особистісний та професійний розвиток, при цьому допустив 5 помилок;

0,5 балів – ЗВО продемонстрував відсутність володіння навичками виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; вміння визначати можливості та планувати особистісний та професійний розвиток, при цьому допустив 6 помилок;

- виконання вправ, вирішення ситуацій, тренінгових завдань на практичних заняттях:

1 бал – ЗВО продемонстрував на низькому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; проявив пасивне слухання матеріалу обговорення практичних завдань;

2 бали – ЗВО продемонстрував на задовільному рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст

функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; на занятті продемонстрував пасивне слухання матеріалу обговорення практичних завдань та виконання одного практичного завдання;

3 бали – ЗВО продемонстрував на достатньому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; проявляв високу активність на занятті, виконав всі практичні завдання, презентував результати;

4-5 балів – ЗВО продемонстрував на високому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; виявив високу активність на занятті, виконав всі практичні завдання, презентував результати, доповнював навчальний матеріал власними дослідженнями (додатковою інформацією, цікавими фактами, новими методами, інструментами тощо);

- виконання завдань самостійної роботи:

1 бали – ЗВО продемонстрував на низькому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; вміння визначати можливості та планувати особистісний та професійний розвиток; завдання лише розпочате (40 % виконання);

2 бал – ЗВО продемонстрував на задовільному рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; виконання завдань на 80 %, є недоліки (оформлення, зміст);

3-4 бали – ЗВО продемонстрував на середньому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; завдання виконано повністю, зауваження за змістом відсутні, але є деякі недоліки в оформленні;

5-6 балів – ЗВО продемонстрував на високому рівні навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень, стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику, описував зміст функціональних сфер діяльності організації, виявив навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень, виконував дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера; завдання виконано повністю, зауваження відсутні; креативна презентація результатів самостійної роботи;

Кількість балів, яка нараховується за наступні види робіт поза межами аудиторних занять (захист рефератів, доповідей на круглих столах, науково-практичних конференціях, ессе), залежить від їхнього обсягу, значимості та відповідності конкретним темам навчальної дисципліни, але не більше 4 балів. Вони додаються до суми балів, набраних здобувачем на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – залік.

10. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачем			Разом по темі
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	розв'язування тестів	
Тема 1. Сутність, принципи і вимоги до управлінських рішень.	5	5	2	12
Тема 2. Методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень.	5	5	2	12
Тема 3. Аналіз варіантів і підготовка проектів управлінських рішень.	5	5	2	12
Тема 4. Моделі розв'язання проблем безбиткової діяльності.	5	6	2	13
Тема 5. Методи і моделі аналізу інвестицій в основні фонди.	5	6	2	13
Тема 6. Методи ситуаційного аналізу в обґрунтуванні управлінських рішень.	5	6	2	13
Тема 7. Моделі і методи обґрунтування рішень у прогнозуванні розвитку підприємства.	5	5	2	12
Тема 8. Евристичні та експертні методи обґрунтування управлінського рішення.	5	6	2	13
Разом	40	44	16	100

11. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Баженова О. В., Чорнодід І. С. Генезис чинників та моделей економічного зростання. Емерджентні методи для емерджентної економіки : монографія. За заг. ред. В. М. Соловйова, Л. О. Кібальник. Черкаси : Вовчок О. Ю., 2017. Розділ 3.4. С. 221–235.
2. Глушцевський В. В. Адаптивні механізми в системах управління підприємствами : методологія і моделі : монографія. Запоріжжя : КПУ, 2016. 352 с.
3. Горбань Г.О. Прийняття управлінських рішень у соціальних системах: соціально-психологічний аспект : монографія. Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2012. 354 с.
4. Сергієнко О. А., Горошко А. С. Інструментарій та комплекс завдань оцінювання результативності кредитування АПК в напрямі розвитку потенціалу України на міжнародних торгових ринках. Детермінанти соціально-економічного розвитку України в умовах трансформаційних зрушень : кол. моногр. За заг. ред. В. П. Ільчука. Чернігів : ЧНТУ, 2018. 432 с.
5. Bedir Tekinerdogan, Onder Babur, Loek Cleophas, Mark van den Brand, Mehmet Aksit Model Management and Analytics for Large Scale Systems. Academic Press. Department of Mathematics and Computer Science, Eindhoven University of Technology, Eindhoven, The Netherlands. 2019. 344 p.
6. Маркіна І.А., Зось-Кіор М.В. Моделювання динамічної системи управління земельними ресурсами національного аграрного сектору економіки. *Ефективна економіка : електронне наук. видання*. 2015. № 6.
7. The Political Economy of Innovation Development : Breaking the Vicious Cycle of Economic Theory / Iurii Bazhal. Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2017. 135 p.
8. Fedirets O. Management of the development of agricultural resources use. *Security management of the XXI century : national and geopolitical aspects* : collective monograph in edition I. Markina (issue 2). Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P. 297-303.
9. Fedirets Oleg, Markina Iryna, Korniienko Bohdan Modernization of resources management of agricultural enterprises. *Modern Science – Moderni veda*. Praha. Ceska republika, Nemoros. 2020. №4. С. 17-24.
10. Yacob Khojasteh Production Management Advanced Models, Tools, and Applications for Pull Systems. Published November 14, 2017 by Productivity Press. 228 p.

Допоміжні:

1. Заболоцький Т.М. Моделювання в управлінні портфелем фінансових активів. монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 440 с.
2. Клебанова Т. С., Мозенкова О. В. Сценарные модели сбалансированного социально-экономического развития регионов : монография. Бердянск : Изд. Ткачук А. В., 2013. 328 с.
3. Кузьмичов А. І. Візуальна аналітика мережевої оптимізації. Моделювання засобами MS Excel та уEd Graph Editor: Практикум. К.: Видавництво Ліра-К, 2019. 180 с.

4. Садовська І.Б., Мачулка О.В. Обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: монографія. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. 228 с.

5. Самбурська Н.І. Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами: теорія і практика: монографія. Полтава: РВВ ПУЕТ, 2015. с. 289.

6. Федірець О.В., Назаренко О.О., Диннік В.В. Формування оптимальної виробничої стратегії аграрного підприємства. *Приазовський економічний вісник*. Запоріжжя, 2020. № 5(22) С. 110-116.

7. Хохлов В.Ю. Математичні методи в управлінні портфелем цінних паперів: монографія. К.: Кондор-Видавництво, 2017. – 298 с.

8. Шапран Є. М., Сергієнко О. А., Соснов І. І. Багаторівневі структурні моделі сценаріїв розвитку суб'єктів міжнародного торговельного ринку в аграрному секторі в умовах ризиків. *Проблеми економіки*. 2019. №4. С. 293–305.

9. Bernd W. Wirtz Business Model Management: Design – Instruments – Success Factors. Gabler Verlag | Springer Fachmedien Wiesbaden GmbH. 2011. 356 p.

10. Fedirets O., Voronko-Nevidnycha T., Korduban M. Formation of the optimal production strategy of an agricultural enterprise *Management of the 21st century: globalization challenges*. collective monograph in edition I. Markina (issue 3). Prague, Nemoros s.r.o. 2020. P. 200-207.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua/
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. URL: <http://www.me.gov.ua>
6. Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>